EVROPSKÝ PARLAMENT 2009 - 2014

Dokument ze zasedání

16. 3. 2011 B7-0198/2011

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o přezkumu evropské politiky sousedství – východním rozměru

Marek Siwiec
za Výbor pro zahraniční věci

B7-0198/2011

Usnesení Evropského parlamentu o přezkumu evropské politiky sousedství – východním rozměru

Evropský parlament,

– s ohledem na závěry ze zasedání ministrů zahraničí zemí východního partnerství ze dne 13. prosince 2010,

– – s ohledem na předchozí usnesení o evropské politice sousedství[1] ze dne 19. ledna 2006, o posílení evropské politiky sousedství[2] ze dne 15. listopadu 2007, o evropském nástroji sousedství a partnerství[3] ze dne 6. července 2006, o výroční zprávě Rady pro Evropský parlament o hlavních hlediscích a strategických rozhodnutích společné zahraniční a bezpečnostní politiky[4] ze dne 5. června 2008, o revizi evropského nástroje sousedství a partnerství[5] ze dne 19. února 2009, o přístupu k regionální politice v oblasti Černého moře[6] ze dne 17. ledna 2008 a o strategii EU pro oblast Černého moře[7] ze dne 20. ledna 2011,

– – s ohledem na své usnesení ze dne 20. května 2010 o potřebě vypracovat strategii EU pro oblast jižního Kavkazu[8],

– s ohledem na vývoj evropské politiky sousedství (EPS) od roku 2004, a zejména na zprávy Komise o pokroku při uskutečňování této politiky,

– – s ohledem na svá předchozí usnesení o Arménii, Ázerbájdžánu, Bělorusku, Gruzii, Moldavské republice a Ukrajině, jakož i na doporučení výborů pro parlamentní spolupráci pro tyto země, s výjimkou Běloruska,

– – s ohledem na bod 41 výše uvedeného usnesení ze dne 15. listopadu 2007, který vyzývá k ustavení parlamentního shromáždění pro vztahy EU s východními sousedy (EURONEST),

– s ohledem na akční plány přijaté společně s Arménií, Ázerbájdžánem, Gruzií a Moldavskem a na program přidružení přijatý s Ukrajinou,

– s ohledem na závěry Rady pro zahraniční věci k evropské politice sousedství ze dne 26. července 2010,

– s ohledem na společné prohlášení přijaté na vrcholné schůzce Východního partnerství,

---

[1] Úř. věst. C 287E, 19.1.2006, s. 312.
[2] Úř. věst. C 282E, 6.11.2008, s. 443.
[3] Úř. věst. C 303E, 13.12.2006, s. 760.
[4] Úř. věst. C 285E, 26.11.2009, s. 11.
[5] Úř. věst. C 76E, 25.3.2010, s. 83.
[6] Úř. věst. C 41E, 19.2.2009, s. 64.
[7] Přijaté texty, P7_TA-PROV(2011)0025.
[8] Přijaté texty, P7_TA(2010)0193.

která se konala v Praze dne 7. května 2009,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. května 2010 nazvané „hodnocení evropské politiky sousedství“[1],

– s ohledem na sdělení Komise o východním partnerství[2] ze dne 3. prosince 2008,

– s ohledem na sdělení Komise o intenzivní evropské politice sousedství[3] ze dne 5. prosince 2007, o posílení evropské politiky sousedství[4] ze dne 4. prosince 2006, o strategickém dokumentu o evropské politice sousedství[5] ze dne 12. května 2004 a o rozšířené Evropě − sousedství: novém rámci vztahů s východními a jižními sousedy[6] ze dne 11. března 2003,

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1638/2006 ze dne 24. října 2006 o obecných ustanoveních o zřízení evropského nástroje sousedství a partnerství[7],

– s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 13/2010 „Byl nový evropský nástroj sousedství a partnerství na jižním Kavkaze (v Arménii, Ázerbájdžánu a Gruzii) úspěšně zahájen a přináší výsledky?“,

– s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

A. vzhledem k tomu, že Lisabonská smlouva vytvořila podmínky nezbytné pro zlepšení efektivity a provázanosti vztahů EU se všemi příslušnými zúčastněnými stranami a partnery, zejména pak s jejími sousedy,

B. vzhledem k tomu, že podle článku 8 Smlouvy o Evropské unii musí Unie se zeměmi ve svém sousedství rozvíjet výsadní vztahy s cílem vytvořit prostor prosperity a dobrých sousedských vztahů, založený na hodnotách Unie a vyznačující se úzkými a mírovými vztahy vycházejícími ze spolupráce,

C. vzhledem k tomu, že od svého zahájení vedla evropská politika sousedství k prohloubení vztahů s partnerskými zeměmi a k dosažení některých hmatatelných výhod; vzhledem k tomu, že problémy přetrvávají a pozornost by se měla nyní soustředit na provádění, přičemž by měly být jasně stanoveny priority činnosti, jednoznačná kritéria a diferenciace na základě výkonu,

D. vzhledem k tomu, že východní partnerství představuje smysluplný politický rámec pro prohlubování vztahů s partnerskými zeměmi a mezi nimi, přičemž se vychází ze zásad společného závazku a sdílené odpovědnosti a také podmíněnosti; vzhledem k tomu, že posílené vztahy vyžadují posílení společného závazku a hmatatelný pokrok, pokud jde

[1] KOM(2010)0207.
[2] KOM(2008)0823.
[3] KOM(2007)0774.
[4] KOM(2006)0726.
[5] KOM(2004)0373.
[6] KOM(2003)0104.
[7] Úř. věst. L 310, 9.11.2006, s. 1.

o řádnou správu věcí veřejných a demokratické standardy;

E. vzhledem k tomu, že východní partnerství se zaměřuje na čtyři tematické platformy spolupráce, jmenovitě na: demokracii, řádnou správu věcí veřejných a stabilitu; hospodářskou integraci a sbližování s politikami EU; životní prostředí, změna klimatu a energetická bezpečnost; mezilidské kontakty,

F. vzhledem k tomu, že spolupráce v rámci Parlamentního shromáždění EURONEST se snaží přinést pozitivní výsledky tím, že poslouží jako platforma pro výměnu názorů, nalezení společných postojů ke globálním výzvám současnosti, pokud jde o demokracii, politiku, hospodářství, energetickou bezpečnost a sociální věci, jakož i posílení vazeb mezi zeměmi regionu a EU i mezi zeměmi Východního partnerství navzájem,

G. vzhledem k tomu, že EU by měla podporovat a výrazně posílit přístup vycházející zdola tím, že zvýší hospodářskou podporu, kterou poskytuje občanským společnostem, a podpoří svobodu tisku a svobodu shromažďování, a posílit tak procesy demokratizace, které jsou nezbytným předpokladem pro dlouhodobou stabilizaci,

H. vzhledem k tomu, že nevyřešené regionální konflikty v sousedství EU ohrožují udržitelný hospodářský, sociální a politický rozvoj dotčených zemí a přestavují vážnou překážku pro regionální spolupráci, stabilitu a bezpečnost, vzhledem k tomu, že jsou také závažnou překážkou rozvoje plného potenciálu a priorit EPS, vzhledem k tomu, že tyto konflikty ohrožují rozvoj skutečné a účinné mnohostranné dimenze EPS; vzhledem k tomu, že úloha, kterou by občanská společnost mohla hrát v dotčených zemích, je i nadále podceňována,

I. vzhledem k tomu, že nedávné demonstrace občanů v Bělorusku, Tunisku a Egyptě namířené proti represivním režimům byly výrazem legitimní snahy o nastolení demokracie,

J. vzhledem k tomu, že politika podpory a spolupráce s nedemokratickými režimy v Tunisku a Egyptě, kterou vedla EU a členské státy, selhala a měla by být ponaučením pro vztahy EU s Běloruskem a vzhledem k tomu, že celková politika EU v oblasti EPS by měla být obecně založena na hodnotách,

K. vzhledem k tomu, že evropský nástroj sousedství a partnerství napomohl ke zjednodušení financování evropské politiky sousedství; vzhledem k tomu, že vývoj nástroje, který stávající nástroj nahradí, by měl odrážet závěry strategického přezkumu evropské politiky sousedství a měl by zahrnovat rozsáhlé konzultace,

Přezkum evropské politiky sousedství – obecné poznámky

1. vítá pokrok dosažený ve vztazích mezi EU a sousedními zeměmi v rámci EPS, znovu potvrzuje své hodnoty, zásady a závazky, na kterých vznikla evropská politika sousedství, mezi něž patří demokracie, právní stát, dodržování lidských práv a základních svobod, tržní hospodářství, udržitelný rozvoj a řádná správa věcí veřejných; domnívá se, že evropská politika sousedství představuje i nadále rámec pro prohlubování a posilování vztahů s našimi nejbližšími partnery, který má strategický význam, pokud jde o podporu jejich politických, sociálních a hospodářských reforem, a zdůrazňuje význam zachování

zásady společného závazku při navrhování a provádění programů a opatření;

2. vítá probíhající přezkum EPS a zdůrazňuje, že tento proces by měl vést k dalšímu posílení vazeb EU se sousedními zeměmi, a upozorňuje na to, že ačkoliv se ambice a cíle těchto zemí mohou lišit, všechny mají potenciál být nejužšími politickými spojenci EU;

3. upozorňuje, že obě dimenze EPS (jižní a východní) by měly být vnímány jako nedílné součásti jedné prioritní politiky; zdůrazňuje, že je zapotřebí flexibility a větší diferenciace našeho přístupu k jednotlivým partnerům a efektivnějšího vynakládání finančních prostředků;

4. zdůrazňuje, že strategický přezkum evropské politiky sousedství by měl odrážet rostoucí politické odhodlání všech partnerů a posílit diferenciaci založenou na výkonu a na jasně stanovených kritériích;

5. za zvlášť hodnotné považuje nejen průběžné hodnocení výsledků, jichž bylo dosud dosaženo prostřednictvím prováděných programů, ale také hodnocení přiměřenosti zdrojů použitých v rámci partnerství; je přesvědčen, že tento postup v budoucnu umožní nápravu nedostatků a špatného výběru;

6. zdůrazňuje, že je nutné ocenit změny, jež přinesla Lisabonská smlouva, zejména silnější úlohu místopředsedy Komise / vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vytvoření Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) a jmenování Evropského komisaře pro rozšíření a politiku sousedství a nové pravomoci Evropského parlamentu, jejichž smyslem je to, aby zahraniční politika EU byla jednotnější a aby se zvýšila efektivnost a legitimita jejího vnějšího dosahu a aktivit;

7. vyzývá Evropskou službu pro vnější činnost a delegace EU po celém světě, aby výrazně přispěly k zajištění větší míry začlenění lidských práv a politických zásad do analýzy politické situace ve třetích zemích a k jejich začlenění do možných „transformačních“ politik prostřednictvím projektů pomoci;

Evropská politika sousedství − východ

8. vítá zavedení východního partnerství jako politického nástroje pro prosazování východní dimenze evropské politiky sousedství, jež usiluje o prohloubení a posílení vztahů mezi EU a jejími východními sousedy, rozšíření politických svazků, hospodářskou integraci a sbližování právních předpisů a zároveň podporu politických a sociálních a hospodářských reforem v partnerských zemích; vyzývá Radu, Komisi a ESVČ, aby navrhly jednoznačná kritéria pro sledování takovýchto reforem, přičemž poznamenává, že tato kritéria by měla zohledňovat specifika jednotlivých partnerů, včetně jejich specifických cílů a možností; vyzývá Radu, Komisi a Evropskou službu pro vnější činnost, aby zapojily Parlament do navrhování těchto kritérií; zdůrazňuje, že hospodářské reformy musí jít ruku v ruce s reformami politickými a že řádné správy věcí veřejných lze dosáhnout pouze prostřednictvím otevřeného a transparentního procesu rozhodování založeného na demokratických institucích;

9. zdůrazňuje, že je důležité pokračovat v podpoře budování stability a vzájemné mnohostranné důvěry v rámci Východního partnerství, jak bylo dohodnuto ve společném

prohlášení přijatém na vrcholné schůzce Východního partnerství v Praze;

10. zdůrazňuje, že evropská perspektiva, včetně článku 49 Smlouvy o Evropské unii by mohla představovat hnací motor reforem v těchto zemích, jakož i jejich závazku ke sdíleným hodnotám a zásadám, jako je demokracie, právní stát, dodržování lidských práv a řádná správa věcí veřejných;

11. připomíná, že sdílené základní hodnoty, včetně demokracie, právního státu a dodržování lidských práv a základních svobod, nezávislosti soudní moci, boje proti korupci, dodržování svobody sdělovacích prostředků a podpory nevládních organizací, na nichž byla vybudována evropská politika sousedství a východní partnerství, by měly i nadále sloužit jako hlavní měřítko pro hodnocení výsledků našich partnerských zemí; vyzývá za tímto účelem všechny partnery v rámci EPS, aby v tomto směru učinili konkrétní kroky; povzbuzuje proto Komisi a ESVČ k tomu, aby přijaly ambicióznější přístup, pokud jde o provádění ročních akčních programů v této oblasti;

12. konstatuje, že od zahájení evropské politiky sousedství v roce 2004 byly zaznamenány smíšené výsledky, přičemž k pozitivnímu vývoji v oblasti lidských práv a demokratizace došlo v některých partnerských státech a v jiných, zejména v Bělorusku, byl zaznamenán negativní vývoj v této oblasti;

13. konstatuje, že Bělorusko zůstává jedinou východní partnerskou zemí s omezenou účastí v rámci dvoustranné linie EPS a Východního partnerství a jeho další opětovné zapojení do těchto programů bude záviset na ochotě přijmout společně sdílené hodnoty a základní zásady; domnívá se, že nedávný vývoj v Bělorusku byl urážkou vize EU, pokud jde o dodržování lidských práv, demokracii a právní stát; vítá závěry Rady ve složení pro zahraniční věci ze dne 31. ledna 2011; vyzývá EU, aby podnikla všechny kroky nezbytné k plnému uplatnění těchto závěrů, mimo jiné prostřednictvím úsilí o získání běžných Bělorusů pro myšlenky reformy tím, že omezí byrokracii a sníží náklady na získání schengenského víza a že usnadní kontakty mezi obyvatelstvem; vyzývá v tomto ohledu členské státy, aby při vydávání schengenských víz využily veškerou flexibilitu v rámci kodexu EU o vízech; naléhavě vyzývá Evropskou komisi a další dárce, aby podporovali rozvoj demokraticky zaměřených politických stran v Bělorusku, jakož i vytváření větších nevládních organizací a organizací občanské společnosti, a aby podporovaly rovněž komunitní a občanské iniciativy v běloruských regionech;

14. zdůrazňuje, že v řadě zemí nejsou legislativní volební rámec a rámec pro konání voleb v souladu s mezinárodními standardy; trvá na důležitosti svobodných a spravedlivých voleb v souladu s mezinárodními standardy a závazky;

15. zdůrazňuje, že boj proti korupci, zejména korupci soudů a policie, by měl i nadále představovat jednu z hlavních priorit EU v rámci rozvoje jejích vztahů s východními partnery a že tato skutečnost by měla být patřičně zohledněna při komplexním budování institucí; zdůrazňuje rovněž význam posílení boje proti mezinárodním sítím organizovaného zločinu a vyzývá k posílení policejní a soudní spolupráce s agenturami EU;

16. zdůrazňuje význam, který má doplnění dvoustranných vztahů EU se zeměmi Východního partnerství o mnohostrannou úroveň, a to sice navýšením počtu činností a iniciativ

zahrnutých do tematických platforem, přičemž by se pozornost zaměřila zejména na podporu přeshraničních projektů, posílení programů na podporu kontaktů mezi obyvatelstvem, vytvoření pobídek regionální spolupráce a posílení aktivního dialogu s občanskou společností s cílem podporovat nezbytné zakládání otevřených nevládních institucí a posílit sociální soudržnost; konstatuje nicméně, že dvoustranná dimenze je i nadále hlavní a vyzývá k jednoznačnější a přísnější diferenciaci, v jejímž rámci na ambice a závazky navazuje provádění a skutečný pokrok je následován konkrétními kroky směrem k evropské perspektivě; je pevně přesvědčen o tom, že posílení vazeb s partnery, kteří dosahují nejlepších výsledků, bude mít pozitivní dopad na ostatní a mohlo posílit mnohostrannou spolupráci;

17. zdůrazňuje význam dalšího posilování regionální spolupráce v oblasti Černého moře a podpory politik EU vůči oblasti Černého moře, zejména prostřednictvím zahájení plnohodnotné strategie EU pro Černé moře a zajištění nezbytných finančních a lidských zdrojů pro její účinné uplatňování; zdůrazňuje vzájemné propojení mezi politikami EU v oblasti Černého moře a Východním partnerstvím a vyzývá Komisi a Evropskou službu pro vnější činnost, aby v pozitivním duchu využily odlišných přístupů obou iniciativ a aby na všech úrovních vyjasnily, jakým způsobem se dosáhne dobrého využití tohoto významného stupně vzájemného propojení;

18. vybízí země v regionu, aby vzájemně blíže spolupracovaly a aby se zapojily do širšího a dlouhodobého dialogu na všech relevantních úrovní, pokud jde o oblasti, jako je svoboda, bezpečnost a spravedlnost, a zejména správa hranic, migrace a azyl, boj proti organizovanému zločinu, obchodování s lidmi, nelegální přistěhovalectví, terorismus, praní špinavých peněz a obchodování s drogami, jakož i policie a soudní spolupráce; připomíná, že dobré sousedské vztahy jsou jednou z nejdůležitějších podmínek pokroku zemí EPS na cestě ke členství v EU;

19. zdůrazňuje že v řadě zemí stále existují závažné problémy, pokud jde o svobodu projevu, zejména ve sdělovacích prostředcích, a svobodu sdružování a shromažďování, a že prostor pro subjekty občanské společnosti a lidská práva zůstává nepřiměřeně omezen;

20. vítá aktivní úlohu organizací občanské společnosti úlohu při prosazování hodnot, na nichž byla vybudována evropská politika sousedství, zejména pak lidských práv, svobody sdělovacích prostředků a demokratizace; zdůrazňuje, že tuto úlohu spolu se zapojením do provádění a sledování projektů v rámci evropského nástroje sousedství a partnerství a akčních plánů evropské politiky sousedství je nutno dále podporovat prostřednictvím finanční a administrativní podpory na ně zaměřené; vítá aktivní zapojení organizací občanské společnosti, zejména pak organizací z partnerských zemí, do fóra občanské společnosti; vybízí k zapojení fóra občanské společnosti do oficiálních setkání a tematických pracovních skupin v rámci Východního partnerství;

21. považuje za nezbytné provést důkladné posouzení důvěryhodnosti všech organizací občanské společnosti, které jsou zapojeny do tohoto procesu, v zájmu zajištění legitimity a účinnosti našich akcí;

22. zdůrazňuje význam, který mají místní orgány při demokratickém rozvoji našich partnerských zemí, a naléhá na Komisi, aby je aktivně podporovala s cílem posílit místní demokracii a správu věcí veřejných; podporuje rozvoj programů partnerství mezi místními

orgány EU a partnerských zemí a zřízení místních shromáždění zemí východní Evropy a jižního Kavkazu;

23. zdůrazňuje význam odborů a sociálního dialogu jako součásti demokratického rozvoje východních partnerů; zdůrazňuje také, že práva odborů jsou omezena, a vyzývá východní partnery, aby dále posílili práva pracovníků a odborů; doporučuje zintensivnit sociální dialog a konzultace se sociálními partnery;

24. zdůrazňuje význam svobody projevu a svobodných a nezávislých sdělovacích prostředků, včetně internetu, pro rozvoj demokratických režimů a pro podporu výměn a komunikace mezi společnostmi v tomto regionu a mezi těmito společnostmi a EU; povzbuzuje EU k tomu, aby pokračovala ve financování televizní stanice Belsat a rozhlasových stanic Rádio Russia a Evropské rádio pro Bělorusko, a podporovala vytvoření a konsolidaci dalších sdělovacích prostředků, a to také prostřednictvím finančních příspěvků, což je mimo jiné způsob podpory přímých komunikačních kanálů mezi společnostmi; zdůrazňuje potřebu odejmout podporu státem vlastněným a kontrolovaným sdělovacím prostředkům, například v Bělorusku;

25. připomíná v tomto ohledu, že dohody o přidružení jsou významným nástrojem pro podnícení reforem a měly by zahrnovat konkrétní podmínky, harmonogramy a výkonnostní kritéria a měl by je doprovázet pravidelný proces monitorování, aby se účinným a komplexním způsobem prohloubily dvoustranné vztahy s EU a posílila se tak soudržnost veškerých složek těchto dohod, tzn. politických, hospodářských, sociálních a kulturních složek a závazků v oblasti lidských práv; zdůrazňuje potřebu co nejvčasnějšího zahájení programů komplexního budování institucí; zdůrazňuje, že EU by neměla zapomínat na ambiciózní charakter dohod o přidružení a jejich zásadní významu pro budoucnost východního partnerství, a měla by v souvislosti s tím tyto země podporovat formou technické a finanční pomoci, aby jim umožnila plnit závazky v oblasti provádění; připomíná Komisi její odpovědnost za náležité informování Evropského parlamentu a příslušných zpravodajů o mandátu pro jednání o dohodách o přidružení a o jednáních jako takových;

26. vítá práci poradní skupiny EU na vysoké úrovni v Arménii a zahájení činnosti podobné skupiny v Moldavsku; vyzývá místopředsedkyni Komise / vysokou představitelku a Komisi, aby jednaly o možnosti nabídnout takovouto pomoc i dalším východním partnerům;

27. domnívá se, že užší hospodářská integrace může být výraznou hnací silou pro sociální a politické změny; zdůrazňuje, že k vytvoření rozvinutých a rozsáhlých zón volného obchodu s EU může dojít teprve tehdy, až budou splněny nezbytné podmínky; zdůrazňuje, že zůstávají jedním z hlavních motivačních prvků Východního partnerství pro partnerské země a silným podnětem pro provádění reforem, pokud sociální a environmentální dopad těchto dohod bude v příhodnou dobu důkladně posouzen; uznává, že koncepce rozvinutých a rozsáhlých zón volného obchodu by měla být přizpůsobena měnícím se okolnostem v jednotlivých východních partnerských zemích;

28. zdůrazňuje význam zvýšené dvoustranné i mnohostranné hospodářské spolupráce mezi partnery EPS, která by občanům přinesla hmatatelné výhody, zlepšila politické klima v regionu a přispěla k hospodářskému rozvoji partnerských zemí; vyzývá proto

k vytvoření zón volného obchodu mezi partnerskými zeměmi;

29. upozorňuje na rostoucí hospodářskou přítomnost Číny v zemích Východního partnerství;

30. zdůrazňuje, že je důležité podporovat mobilitu občanů, udržovat mezilidské kontakty a řídit migrační toky, zejména pak prostřednictvím dohod usnadňujících udělování víz a dohod o zpětném přebírání osob vzhledem k postupnému směřování k úplnému vízovému uvolnění, jakmile budou zcela splněny příslušné podmínky; vyzývá EU, aby aktivně a urychleně pokračovala v jednáních za tímto účelem a aby zároveň zajistila lepší provádění dohod o zjednodušení vízového režimu; doporučuje, aby dvoustranné dohody zahrnovaly ustanovení o aktualizaci vnitrostátních právních předpisů v oblasti migrace v zemích evropské politiky sousedství; trvá na tom, že provádění takovýchto dohod a politik, zejména s ohledem na poskytování azylu, musí být zcela v souladu s mezinárodními povinnostmi a závazky a se standardy EU, zejména v oblasti lidských práv;

31. dále zdůrazňuje skutečnost, že vízové uvolnění může být v partnerských zemích využito jako silný podnět k podpoře demokratizace a reforem v oblasti lidských práv, jakož i prostředek uznání konkrétních kroků pro politické přidružení a hospodářskou integraci s EU v rámci EPS;

32. navrhuje, že by Komise měla každoročně zveřejňovat hodnotící zprávu týkající se evropských dohod o zpětném přebírání osob;

33. domnívá se, že posílená spolupráce mezi zeměmi EPS a agenturou FRONTEX je nezbytná;

34. naléhavě vyzývá Komisi, aby věnovala zvláštní pozornost mobilitě studentů, akademických pracovníků, výzkumníků a podnikatelů tím, že zajistí, aby byly k dispozici dostatečné zdroje a posílí a rozšíří stávající programy stipendií; v souvislosti s tím zdůrazňuje význam rozvoje nových projektů v rámci Východního partnerství, zaměřených na strukturovanější spolupráci v oblasti vysokoškolského vzdělávání a výzkumu, které budou podporovat univerzitní výměny a partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti výzkumu; vítá vytvoření partnerství mobility s Moldavskem a Gruzií a vyzývá k uzavření takovýchto partnerství s ostatními východními partnery coby součásti globálního přístupu EU k migraci; domnívá se, že v tomto ohledu by flexibilita existující v rámci schengenského vízového kodexu měla být lépe využívána a uplatňována, aby se usnadnila mobilita těchto kategorií osob;

35. znovu potvrzuje svou velkou podporu projektu stipendií pro absolventy vysokých škol ze zemí EPS a EU na College of Europe, který je financován EU; je přesvědčen, že to umožní připravit budoucí diskusní partnery v evropských a sousedních zemích, kteří jsou plně a profesionálně seznámeni s podstatou a duchem politik EU, právem a orgány, tj. personál pro pracovní místa související se spoluprací EU-EPS;

36. zdůrazňuje význam, který má spolupráce mezi odvětvími, a to s ohledem na rostoucí úroveň vzájemné závislosti, zejména v oblastech jako je energetická bezpečnost, životní prostředí a změna klimatu, vzdělávání, informační technologie, výzkum, doprava, sociální rozvoj a začleňování, zaměstnanost a politiky v oblasti politik tvorby pracovních míst,

spolupráce v oblasti zdravotnictví; zdůrazňuje, že užší spolupráce mezi odvětvími by mohl přinést součinnost interních politik EU a evropské politiky sousedství; v této souvislosti se domnívá, že je třeba povzbuzovat další partnerské země k tomu, aby s EU uzavřely protokoly týkají se zapojení do programů a agentur Společenství; vítá v této souvislosti přistoupení Moldavské republiky a Ukrajiny k Evropskému energetickému společenství;

37. je přesvědčen, že je nezbytné zintensivnit energetickou spolupráci, energetickou účinnost a podporu obnovitelné energie, což budou hlavní cíle dohod o spolupráci s partnery z EPS; zdůrazňuje strategický význam projektu Nabucco a význam jeho urychlené realizace a také význam přepravy zkapalněného zemního plynu v rámci projektu AGRI;

38. zdůrazňuje nutnost zajistit přiměřenou míru financování spolupráce se sousedstvím ze strany EU a znovu připomíná hodnotu evropského nástroje sousedství a partnerství jako finančního nástroje evropské politiky sousedství, který by měl být pozměněn tak, aby pružněji reagoval na různé potřeby sousedních zemí a regionů, zaručoval přímé propojení cílů politiky EPS a programování evropského nástroje sousedství a partnerství a odrážel výkonově zaměřenou povahu budoucí EPS; zdůrazňuje však, že je třeba zajistit větší flexibilitu a schopnost reagovat na krize a lepší cílenou pomoc, zaměřenou především na občanskou společnost a subjekty na místní úrovni, při současném zajištění přístupu vycházejícího zdola a při ujištění, že finanční podpora není předmětem neodůvodněných zásahů státu; zdůrazňuje hodnotu procesů zaměřených na sledování, řízení a provádění různých programů v rámci evropského nástroje sousedství a partnerství a zdůrazňuje, že základním kritériem financovaných projektů musí být přidaná hodnota pro rozvoj místního hospodářství, při zohlednění skutečných nákladů a skutečného přínosu každého projektu; vyzývá Komisi a ESVČ, aby během nadcházející přípravy nového nástroje vedly včasné konzultace s Parlamentem a zúčastněnými stranami občanské společnosti;

39. vyzývá k navýšení a lepšímu využívání financování v rámci nástroje pro demokracii a lidská práva ve snaze posílit schopnost občanské společnosti podporovat lidská práva a demokratické reformy a v rámci nástroje pro nestátní subjekty podporující provádění místních rozvojových aktivit malého rozsahu organizacemi občanské společnosti, zejména v Bělorusku;

40. zdůrazňuje význam toho, aby byly zachovány příslušné hladiny financování a vnímá jako povzbudivý signál skutečnost, že se zlepšila koordinace činnosti mezinárodních finančních institucí a další dárců za účelem zlepšení účinnosti a dosažení součinnosti; zdůrazňuje, že EU by měla rovněž přispět k lepšímu využívání stávajících zdrojů partnerskými zeměmi, a to tím, že bude věnovat zvýšenou pozornost praktické spolupráci, aby tak ve větší míře umožnila orgánům těchto zemí provádět reformy a plnit závazky vyplývající z různých dohod uzavřených s EU; poukazuje na to, že je potřeba posílit přímou souvislost mezi výkonem a finanční podporou (např. podporou z nástroje financování řádné správy věcí veřejných v rámci evropského nástroje sousedství a partnerství), a to zejména v oblasti demokracie, lidských práv a právního státu;

41. domnívá se, že o rozpočtové podpoře lze diskutovat jako o užitečném nástroji, který by v budoucnu mohl nabídnout skutečné pobídky; je však přesvědčen, že by měla být založena na zásadě diferenciace a podléhat podmínkám, včetně přistoupení zemí příjemců

ke sdíleným hodnotám a zásadám, účinného řízení jejich rozpočtu a kontrolních postupů, nízké míry korupce a schopnosti využít takovouto pomoc transparentním, účinným a odpovědným způsobem;

42. trvá na tom, že se musí výrazně navýšit strop v okruhu 4 v rámci celého rozpočtu, zejména pokud jde o evropský nástroj sousedství a partnerství, neboť i přes určitý pokrok zaznamenaný během posledních let v oblasti podpory posílené spolupráce a postupné hospodářské integrace mezi Evropskou unií a partnerskými zeměmi je potřeba vynaložit větší úsilí, neboť se objevují nové výzvu a spolupráce probíhá v nových oblastech;

43. vyzývá Evropskou komisi, aby navýšila finanční podporu pro východní složku evropské politiky sousedství, avšak nikoli na úkor finančních prostředků pro Unii pro Středomoří, a to v zájmu splnění cílů a zajištění účinného provádění Východního partnerství;

44. zdůrazňuje, že ačkoli pomoc může mít na země EPS pákový efekt, nestačí k tomu, aby zaručila udržitelný a trvalý rozvoj; vyzývá proto země EPS, aby posílily a mobilizovaly své domácí zdroje, aktivně zapojily soukromý sektor, místní orgány státní správy a občanskou společnost do agendy EPS a zajistily přijetí větších závazků v rámci projektů EPS;

45. konstatuje, že posílení problematiky mládeže v rámci Východního partnerství je významnou investicí do budoucnosti vztahů mezi EU a východními sousedy, s velkým potenciálem do budoucích let, a do demokratizace těchto partnerů a harmonizace jejich právních předpisů s evropskými standardy; znovu opakuje, že další 1 000 000 milion eur vyčleněný z rozpočtu EU na rok 2011 pro evropský nástroj sousedství a partnerství v roce 2011 by měla Komise využít pro posílení problematiky mládeže v rámci Východního partnerství, a to tak, že zajistí:

   (a) a) přidělování drobných příspěvků prostřednictvím výzev Komise nebo delegace EU k předkládání návrhů určených na společné projekty organizací mládeže z EU a zemí Východního partnerství;

   (b) stipendia pro studenty z východních zemí EPS;

46. vítá výsledek dárcovské konference pro Bělorusko, uspořádané dne 2. února 2011, jejímž výsledkem je přibližně 87 milionů eur, jež mají být vynaloženy na podporu zastánců lidských práv a na posílení odborů, výzkumných center a studentských organizací;

47. všímá si silnějšího zapojení EU do bezpečnostních otázek ve východních zemích politiky sousedství, kdy došlo k vytvoření mise EUBAM v Moldavsku a pozorovatelské mise v Gruzii; vyzývá místopředsedkyni Komise / vysokou představitelku a ESVČ, aby posílily své zapojení při hledání řešení dlouhotrvajících konfliktů v Podněstří a na jižním Kavkaze založeném na mezinárodním právu – zejména na zejména nepoužití síly, sebeurčení a územní celistvosti – prostřednictvím aktivní a silnější účasti ve stálých a ad hoc strukturách pro řešení konfliktů, včetně již existujících platforem pro jednání, zejména v rámci OBSE;

48. vyzývá místopředsedkyni Komise / vysokou představitelku a ESVČ aby vyvinuly více opatření a programů zaměřených na budování důvěry, včetně zřizování nových misí

a strategií pro komunikaci s veřejností a posouzení pragmatických iniciativ a inovativních přístupů, jako jsou neformální kontakty a konzultace se společnostmi a s faktickými představiteli odtržených oblastí za účelem podpory občanské kultury a mezikomunitního dialogu, při současném zachování politiky EU neuznávat tyto oblasti; zdůrazňuje význam posilování zásady dobrých sousedských vztahů a rozvoje regionální spolupráce prostřednictvím evropské politiky sousedství, Východního partnerství a jednání o dohodách o přidružení; domnívá se, že zvláštní zástupci EU plní i nadále významnou úlohu, zejména v případech, kdy má jejich mandát regionální rozměr, jako například na jižním Kavkaze; domnívá se, že by mělo být provedeno více a kvalitnějších opatření s cílem vyřešit dlouhotrvající konflikty v regionu, jež brání mnohostranné úrovni vztahů;

49. je přesvědčen, že by v zájmu omezení přílišného pracovního zatížení delegací EU v těchto zemích a podpory zapojení do mezinárodně vyjednaných řešení dlouhotrvajících konfliktů mohlo být užitečným nástrojem jmenování zvláštních zástupců Evropské unie, zejména v případě Podněstří a jižního Kavkazu; zdůrazňuje, že činnost těchto zvláštních zástupců EU by měla koordinovat místopředsedkyně Komise/vysoká představitelka;

50. vyjadřuje znepokojení nad tím, že v důsledku ozbrojených konfliktů na územích partnerských zemí jsou lidem, kteří byli donuceni opustit své domovy (uprchlíci a vnitřně vysídlené osoby), stále upírána jejich práva, včetně práva na návrat, majetkových práv a práva na osobní bezpečnost; vyzývá všechny zúčastněné strany, aby jednoznačně a bezpodmínečně uznaly tato práva a nutnost urychleného uplatnění těchto práv a rychlého řešení tohoto problému v souladu se zásadami mezinárodního práva; v této souvislosti vyzývá Komisi a členské státy EU, aby těmto zemím Východního partnerství, které se potýkají s touto situací, nadále poskytovaly pomoc a finanční podporu EU a aby tuto pomoc a podporu zvyšovaly, zejména aby pomáhaly při rekonstrukci a výstavbě nezbytných budov a silnic, infrastruktury pro dodávky vody a elektrického proudu, nemocnic a škol;

Úloha Evropského parlamentu

51. zdůrazňuje zásadní význam Evropského parlamentu při podpoře politické debaty a jeho úlohu při posilování svobody a demokracie mezi sousedními partnery, mimo jiné prostřednictvím misí pro sledování parlamentních voleb; zdůrazňuje, že usiluje o zlepšování soudržnosti mezi svými orgány, posilování svých vztahů s občanskou společností a zvyšování efektivity činností svých orgánů, včetně lepšího využívání svých delegací vysílaných do meziparlamentních orgánů;

52. znovu připomíná, že plně podporuje parlamentní shromáždění EURONEST a zdůrazňuje, že toto shromáždění má velký význam pro upevňování demokracie a demokratických institucí a plní úlohu parlamentní dimenze Východního partnerství; má za to, že toto shromáždění užitečným způsobem přispěje k provádění posílené EPS a bude přínosem pro všechny strany, které mají zájem o rozvoj spolupráce, solidarity a vzájemné důvěry a o podporu osvědčených postupů; zdůrazňuje, že k účasti na parlamentním shromáždění EURONEST jsou přizváni i běloruští poslanci, avšak pouze pokud bude běloruský parlament zvolen demokraticky a bude jako takový uznáván Evropskou unií;

53. zdůrazňuje úlohu Evropského parlamentu ve všech etapách a oblastech rozvoje evropské politiky sousedství, a to jak při přijímání strategických rozhodnutí, tak při kontrole

provádění evropské politiky sousedství, a opětovně připomíná svůj závazek pokračovat ve výkonu parlamentního dohledu nad prováděním evropské politiky sousedství, mimo jiné prostřednictvím pravidelných diskusí s Komisí o uplatňování evropského nástroje sousedství a partnerství; lituje nicméně, že při přípravě příslušných programových dokumentů proběhly jen omezené konzultace a omezený byl i přístup k dokumentům; žádá, aby byl Parlamentu umožněn přístup k mandátům týkajícím se všech projednávaných mezinárodních dohod s partnerskými zeměmi v rámci evropské politiky sousedství v souladu s čl. 218 odst. 10 Smlouvy o fungování Evropské unie, podle něhož má být Parlament ve všech etapách postupu okamžitě a plně informován;

54. vítá rozhodnutí Rady svolat v druhé polovině roku 2011 druhý summit Východního partnerství; vyzývá v tomto ohledu členské státy EU, aby využily této příležitosti k vyhodnocení dosaženého pokroku a aby dále přezkoumaly strategické pokyny pro Východní partnerství, aby tak mohly být i v budoucnosti nadále dosahovány významné výsledky;

*

* *

55. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise/vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Evropské službě pro vnější činnost (ESVČ), Výboru regionů, vládám a národním parlamentům zemí evropské politiky sousedství, OBSE a Radě Evropy.